

Яковенко Роман Валерійович,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економічної теорії,

маркетингу та економічної кібернетики,

Головатій Вікторія Ігорівна,

студентка,

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ В МЕЖАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Набуття Україною незалежності у 1991 році розглядалося і розглядається Росією як історичне «непорозуміння», яке повинно бути якнайшвидше виправлене, що довели події з 2014 року зі сторони російського суспільства. Спробуємо визначити, яким буде вплив російської агресії на економічну безпеку України та глобального світу.

Глобалізація допомагає перетворювати певні явища на планетарні. Основними наслідками глобалізації є міжнародний поділ праці, міграція людських та виробничих ресурсів, стандартизація законодавства, економічних та технічних процесів, а також зближення культур різних країн.

Специфіка нинішнього етапу українсько-російських економічних відносин полягає у тому, що вони набувають конфліктного характеру з Росією. Тому, до економічного конфлікту додалися нові елементи, відбувається зміна характеру економічних відносин на різних рівнях їх реалізації: державному й приватному. Також посилився вплив на функціонування економічних відносин двох країн і на українську економіку воєнних, інформаційно-психологічних, соціальних й адміністративних факторів. До того ж помітно зріс безпосередній та опосередкований вплив інших держав та міжнародних організацій на розвиток двосторонніх українсько-російських економічних відносин [2].

Основними передумовами виникнення протистояння, яке переросло у збройну агресію Росії проти України, є:

- намагання Росії відновити та розширити контроль над частиною світу та утримати за собою світову гегемонію, втрачену з розпадом СРСР та економічним занепадом;
- намагання України в умовах економічного, політичного та інформаційного тиску з боку Росії зберегти та розширити свою незалежність;
- встановлення в Росії авторитарного режиму з елементами фашизму та нацизму;
- слабкість державних інститутів України [1].

Нинішній конфлікт в Україні не вирішено. Ймовірність виходу із ситуації найближчими роками видається примарною, критичним є соціально-економічні та суспільно-політичні ускладнення у самій країні. Триває деградація політичного режиму, втрата довіри більшості населення до існуючої політичної влади, а РФ, незважаючи на міжнародний тиск, продовжує свою агресивну геополітичну поведінку у світі, навіть за умов погіршення соціально-економічної ситуації поки що зберігається керованість управління державою та соціальна стабільність. Росія прагне не лише зберегти свій колишній економічний та політичний вплив на Україну, а й навіть посилити його, зберегти статус наддержави, свій політичний та економічний вплив у світі, Європі та, особливо, на теренах колишнього СРСР. Утім, конфлікт з Україною надзвичайно ускладнив російській стороні досягнення цих геополітичних цілей. Загострення відносин Росії з іншими країнами не лише у військово-політичній, а й економічній сферах стає дедалі більшим.

Перед Україною ці події поставили проблеми якнайшвидшого збереження її територіальної цілісності, реальної політичної та економічної незалежності й посилення інтеграційних процесів з Європейським Союзом, що суперечить інтересам Росії. Не можна не згадати й про те, що нинішнє українсько-російське протистояння тісно переплітається з воєнно-політичними аспектами міжнародних відносин. Таким чином міжнародне значення

визначається не масштабами фінансово-економічних втрат, а геополітичною та геоекономічною вагою конфлікту України та Росії у глобальному масштабі.

Процеси глобалізації призвели до усвідомлення необхідності формування єдиного європейського соціально-економічного і політичного простору на основі демократичних цінностей та прогресивних моделей розвитку, що отримало організаційну побудову у вигляді Європейського Союзу з його спільними політичними, безпековими та економічними структурами.

Зокрема, для України найпотужнішими неекономічними чинниками, що впливатимуть на розвиток вітчизняної економіки, будуть військове протистояння з Росією, насамперед на Донбасі, очікуваний дефіцит енергоносіїв і посилення соціальних проблем. Для Росії ж подібними неекономічними чинниками впливу на її господарський комплекс є глобальне військове протистояння з НАТО, насамперед зі США, та внутрішні соціальні проблеми, які можуть виникнути у зв'язку зі змінами, що відбуваються протягом років, у російській зовнішній політиці.

Для України це вдалий період для структурної перебудови економіки – відмови від російського газу, вугілля як енергоносіїв, розвитку та відновлення ВПК, людиноцентризму в промисловій та соціальній політиці.

Список використаної літератури

1. С. Кулицький. Економічні аспекти нинішнього українсько-російського протистояння [Електронний ресурс] / С. Кулицький. – Режим доступу : http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=387:ekonomichni-aspekti-ninishnogo-ukrajinsko-rosijskogo-protistoyannya-4&catid=8&Itemid=3502.
2. Актуальні виклики та загрози регіональній безпеці : висновки для України : аналітична доповідь [Електронний ресурс] / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська та ін. ; за заг. ред. К.А. Кононенка. – К., червень 2014 р. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/public/File/2014_table/0625_dop.pdf.